

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 47
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

- 1 **Votum**
- 2 **Zegengroet**
- 3 **Zingen : Psalm 33 : 1 en 2**
- 4 **Lezing van de wet**
- 5 **Zingen : Psalm 130 : 1 en 2**
- 6 **Gebet voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
- 7 **Schriftlezing : Psalm 2**
- 8 **Zingen : Gezang 8 : 1 - 3 Morgenster**
- 9 **Tekst : Zondag 47**
- 10 **Prediking**
- 11 **Zingen : Psalm 2 : 1 en 2**
- 12 **Dankzegging en voorbede**
- 13 **Dienst van de offergaven**
- 14 **Slotzang : Psalm 93 : 1 - 3**
- 15 **Zegen**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Het zal u ongetwijfeld ook opgevallen zijn dat er veel zorgen in de wereld zijn over de economie. Met name zijn er zorgen over landen in Europa. Landen die zoveel geld hebben geleend dat het uitermate onwaarschijnlijk is dat ze dat ooit kunnen terug betalen. Economen discussiëren over de vraag wat het minst schadelijk zou zijn voor de wereld-economie. Griekenland failliet laten gaan? Griekenland een deel van zijn schulden kwijtschelden? Of nog een ander scenario? En dan is er nog de zorg over andere landen. Gaan Portugal, Spanje en Italië Griekenland achterna? En wat zou dat betekenen voor de wereldeconomie? Een economie waar ook onze economie compleet mee verweven is. Zoals op Prinsjesdag duidelijk is gebleken. De boodschap van de regering was duidelijk. We gaan magere jaren tegemoet. We zullen erop achteruit gaan de komende jaren. De meesten van ons zullen een stapje terug moeten doen. We zullen moeten bezuinigen. Het zou kunnen dat het voor de kerk helemaal moeilijk gaat worden om in de toekomst de eindjes aan elkaar te knopen. Want wat gaat er gebeuren met onze giften voor de kerk als de regering zou besluiten dat deze niet langer aftrekbaar zijn van de belasting? Het valt nu al niet mee met een steeds verder teruglopend ledental de begroting kloppend te krijgen. Hoe zal het dan zijn? Allemaal vragen die bij ons kunnen opkomen als we nadenken over de economische situatie in de wereld, ons land, ons huishouden en onze kerk. En niemand van ons weet op voorhand de antwoorden. **[Wat heeft de bede]**

Nu ga ik u vanmorgen natuurlijk geen verhandeling geven over wat de leiders van deze wereld moeten doen om de economie te redden. De kennis heb ik niet en, wat nog belangrijker is, dat is mijn roeping niet. Het is mijn roeping om u het Woord van de HERE te verkondigen over de eerste bede van het gebed dat de Heer Jezus ons geleerd heeft. De bede dat de Naam van God geheiligd wordt. Maar het is belangrijk dat we zien dat deze bede niet alleen met onze persoonlijke band met God te maken heeft, maar hij heeft ook met de geschiedenis van deze wereld. En dus ook met de financiële crisis die de wereld in zijn ban begint te krijgen. We zien in ons land maar ook in andere westerse landen dat godsdienst steeds minder welkom is in het publieke leven. Sommige mensen zou graag zien dat de naam van God uit het publieke leven zou verdwijnen. De BBC in Engeland leverde daar in de afgelopen week een treffend voorbeeld van. Daar is uitgesproken dat presentatoren van de BBC bij voorkeur bij jaartallen niet meer 'before

Christ' of 'after Christ' zeggen. De jaartelling moet neutraal zijn en dus heeft het voorkeur dat ze 'before common era'. Vertaald is dat: voor onze huidige jaartelling. Gelukkig vinden veel mensen dit overdreven. Ook veel niet christenen. In ons land hebben we gezien dat het ritueel slachten zoals Joden en moslims doen voortaan verboden is vanwege het dierenwelzijn. Het dierenwelzijn wordt door de meerderheid van de Tweede Kamer dus belangrijker gevonden dan het recht om rituele handelingen te mogen uitvoeren. Ook de wet op het bijzonder onderwijs, dat ons in staat stelt onze eigen christelijke scholen te stichten, staat geregeld ter discussie. Menig verlichte landgenoot zou graag zien dat godsdienst uit het publieke leven verdwijnt en alleen nog maar iets persoonlijks is. **[Verdrijving Gods Naam]** Voor die mensen zelf. Want in een samenleving met gezond denkende mensen zou er geen plaats mogen zijn voor iets van God die mensen wetten voorschrijft. Dat kan de mens zelf wel bepalen en het inbrengen van de wil van een god bederft een gelijkwaardige uitwisseling van gedachten.

[Thema & verdeling] **In deze wereld bidden wij om de heiliging van Gods Naam.**

We letten daarbij op de betekenis van deze bede:

1. voor God,
2. voor de wereld,
3. voor Gods kinderen.

We zullen dus eerst wat het voor God betekent als we bidden om de heiliging van Gods Naam. Laten we daarvoor eerst gaan kijken wat we met deze bede bedoelen. Wat we hebben daar vaak wel een gevoel bij, maar ik denk dat het ons niet meevalt om dat nu precies onder woorden te brengen. Want wat is heiligen nu precies? En waarom moeten we de Naam van God heiligen? Waarom juist zijn Naam? Laten we met dat laatste beginnen. De naam van God, jongens en meisjes, is niet zomaar een naam. Zoals bij onze namen. Namen die soms een betekenis hebben, maar soms ook niet, maar die in ieder geval niet gekozen zijn omdat ze iets over ons vertellen. Maar bij de namen van God ligt dat heel anders. Iedere naam van God vertelt ons iets over God zelf. Als Hij Zichzelf **HERE** noemt dan zegt Hij daarmee dat Hij niet zal veranderen en trouw zal doen wat Hij beloofd heeft. God zegt met die naam tegen ons dat we op Hem kunnen bouwen. Zo ook zijn naam Vader. **[Gods namen vertellen]** Die naam vertelt wie God voor ons wil zijn en hoe Hij ons ziet. Namelijk als kinderen die Hij heeft aangenomen, omdat zijn Zoon ons heeft gekocht en wij zijn eigendom zijn. En God wil net als voor

zijn Zoon Jezus Christus ook voor ons een Vader zijn die voor ons zorgt, die ons opvoedt, die ons de weg wijst en die ons als dat nodig is waarschuwt en straft. Heerlijke namen heeft God. Namen die ons vertellen wie Hij is.

Nu vragen wij in ons gebed aan God of Hij zijn Naam wil heiligen. Dat heiligen is dat God ervoor zorgt dat zijn Naam de hoogste Naam op aarde is. Dat alle mensen die Naam met groot respect uitspreken en God erom eren. **[Heiligen is]** Het gaat er dus om dat alle mensen God als God erkennen in zijn liefde, zijn grootheid, zijn wijsheid, zijn kracht, zijn waarheid, zijn trouw, zijn rechtvaardigheid en zijn barmhartigheid. Dat is waar we om bidden.

Om God in zijn grootheid te kunnen erkennen, zullen mensen wel eerst God moeten kennen. En dat de mensen God ook leren kennen zoals Hij echt is. Daar begint de Catechismus ook mee: geef ons eerst dat wij U naar waarheid kennen. Alles wat mooi en goed is in de schepping draagt de signatuur van God. Daar staat als het ware zijn handtekening onder als bewijs dat het zijn werk is. Kunstkenner zien vaak zo aan een kunstwerk wie het gemaakt heeft. Ze zien zo wat een Rembrandt is of een Jan Steen of een Frans Hals. Kenners van klassieke muziek herkennen vaak al aan een paar maten de componist. Gewoon omdat de muziek bepaald kenmerken heeft die je in ieder stuk van deze componist terug vindt. Zo is dat ook met het werk van God. En waar bij schilderijen en muziek de meningen verdeeld zijn over wat mooi is en niet, zo zijn we dat over het algemeen bij het werk van God niet. Als mensen in de bergen zijn, zijn ze allemaal onder de indruk. Niemand zal zeggen: 'Nou ik vind dat niks aan, dat is mijn smaak niet.' **[Signatuur van God]** Als mensen gaan snorkelen bij een koraal zal iedereen het prachtig vinden. Ieder mens die zich in de natuur verdiept komt onder de indruk ervan. En wat is de mens ook zelf niet een ontzettend bijzonder schepsel. Heel de schepping draagt allemaal de signatuur van God en het vertelt over zijn kracht, zijn wijsheid en zijn goedheid.

En God heeft er als onze Schepper recht op dat alle mensen Hem daarvoor danken en eren. En als we denken aan het verzoenend werk van de Heer Jezus, dan heeft Hij er recht op dat Hij geëerd wordt om de enorme liefde en barmhartigheid die Hij daarin heeft laten en zien en nog altijd laat zien. Als we denken aan de Heilige Geest dan heeft Hij er recht op dat Hij geëerd wordt voor het feit dat Hij mensen het geloof in Jezus Christus schenkt waardoor ze gered worden van de hel. **[God heeft recht]** Ook heeft Hij

er recht op dat Hij geëerd wordt voor de vernieuwing van ons hart. Dat Hij ons vernieuwt naar het beeld van Jezus Christus. Het gaat er in deze bede dus om dat we God vragen ervoor te zorgen dat Hij de eer ontvangt die Hem toekomt. Dat in de eerste plaats.

[Punt twee] We zullen in de tweede plaats zien wat het voor de wereld betekent als we bidden om de heiliging van Gods Naam. Er wordt nog wel eens gevraagd wat de kerk nu voor de wereld betekent. Een vraag die menig meelevend kerklid zal prikkelen.

[Betekenis kerk] Want het zal toch niet zo zijn dat ons bezig zijn in de kerk alleen maar betekenis heeft voor onze broeders en zusters, maar niet voor de mensen buiten de kerk. Als je zo kerk bent, dan mag je je afvragen of je nog een kerk van Jezus Christus bent. Want zijn hart ging net zo goed uit naar de mensen die door hun leven buiten de kerk van die dagen stonden. Het gevaar van deze vraag is wel dat we ons bij het beantwoorden van die vraag laten leiden door de normen van deze wereld. Omdat we graag aan die buitenwereld willen laten zien wat we voor de wereld doen. En dat is gevaarlijk. Want dan lopen we het gevaar dat we meer gericht raken op de waardering van de wereld dan op die van God. Want we zijn wel een kerk. We zijn niet een instelling van barmhartigheid, die zich speciaal bezig houdt met bepaalde zwakke groepen in de samenleving of zo. En het belangrijkste dat we voor de wereld doen is het bidden van de eerste bede. **[Belangrijkste = bidden]** Dat zullen velen in de wereld wel niet erg interessant vinden, maar dat is het kostbaarste wat de kerk voor de wereld kan doen. Want als de mensen in de wereld toch iets nodig hebben dan is het dat ze God leren kennen. Dat ze leren om zijn Naam te heiligen.

Want met dat doel heeft God ons allemaal geschapen. Dat we in Hem ons geluk vinden en Hem loven en prijzen. Dat we vreugde vinden in al die werken waarin zijn almacht, wijsheid, goedheid, gerechtigheid, barmhartigheid en waarheid zo heerlijk stralen. Al die mensen die hun geluk niet in God zoeken maar in het geschapene, die onthouden God wat Hem toekomt en zijn op weg naar hun eigen ondergang. Als we God bidden om zijn Naam te heiligen dan bidden we dus of God ze dat duidelijk wil maken. Dat is het allerbelangrijkste voor God en de wereld.

En we mogen weten dat God ons gebed ook verhoort. We zien in Azië en Afrika de kerken groeien. Mensen leren God kennen en gaan Hem eren. Aan de andere kant zien we in Europa en de Verenigde Staten dat steeds meer mensen zich van God afkeren. En

het zou wel eens kunnen dat God met het oog op de heiliging van zijn Naam de wereld-economie zal laten instorten. Zodat de zelfingenomen westerling die God niet nodig denkt te hebben, die meent dat hij al zijn voorspoed aan zichzelf te danken, dat de westerling geconfronteerd wordt met de gevolgen van zijn egoïsme en hebzucht. Vaker heeft God in de geschiedenis van de wereld rampen gebruikt om mensen tot bezinning te brengen. In de Openbaring door Johannes lezen we over allerlei rampen die God over de aarde uitgiet. We lezen daar zelfs over de vernietiging van deze aarde. Een vernietiging die nodig is om de wereld helemaal te herstellen tot een wereld die weer aan zijn doel beantwoord. **[God leidt geschiedenis]** Dus als we God vragen om zijn naam te heiligen dan betekent dat ook dat we Hem vragen de geschiedenis zo te leiden dat mensen Hem gaan zoeken en Hem leren kennen. Dan kan het dus zijn dat we bidden om een economische crisis of andere ellende waardoor de westerse mens gebroken wordt in zijn hoogmoed en opstand tegen God. Dat in de tweede plaats.

[Punt drie] **We zullen in de derde plaats zien wat het voor Gods kinderen betekent als we bidden om de heiliging van Gods Naam.** Als we dus bidden om de heiliging van Gods Naam, dan bidden we dus of God door alle mensen weer gezien mag worden zoals Hij is. Als kinderen van God is dat als het goed is ons hoogst verlangen. Voor God en voor de mens zelf. Want als we dit bidden dan bidden we dit natuurlijk als kinderen van hun geliefde Vader in de hemel. En kinderen vinden het belangrijk dat de mensen met respect over hun vader spreken. Jullie kennen dat ook wel jongens en meisjes. Want misschien heb je wel eens ruzie met je vader en mopper je soms op hem. Maar dat betekent niet dat kinderen op school of in de straat allerlei lelijke dingen over je vader of moeder mogen zeggen. **[Diep gekwetst]** Dat raakt je misschien nog wel meer dan wanneer ze lelijke dingen over jou zeggen. Zo is, als het goed is, ook bij onze hemelse Vader. Dat het je pijn doet als mensen allerlei lelijke dingen over Hem zeggen. Dingen waarvan je weet dat ze niet kloppen.

Maar ook gaat het bij het gebed om de heiliging van Gods Naam om onze eigen daden. Want de wereld let wel op ons. Sommige mensen staan snel klaar om met vingers naar christenen te wijzen die de fout in gaan. Ook de pers duikt graag op ernstige fouten van kerkelijke leiders. Kijk eens, dat zijn nu die mensen die die hoge normen prediken en kijk nu eens hoe ze zelfs leven. Daar kunnen we van balen en kwaad van spreken. Hoewel het nu niet om kerkelijke leiders gaat zien we de gretigheid van de pers terug in de

situatie in Oegstgeest. Waar op een vrijgemaakte basisschool een leraar is geschorst omdat hij vrouw en kinderen heeft verlaten en in een homoseksuele relatie leeft. Daar zou het nodige van te zeggen, maar met de beperkte informatie die we in de pers vinden, valt het niet om hier een evenwichtig oordeel te vellen. We zijn daar ook niet toe geroepen. Maar als we de wereld over onze fouten spreekt of schrijft, moeten we natuurlijk beginnen met naar onszelf te kijken. Hebben wij inderdaad hier aanleiding toe gegeven door wat wij hebben gezegd of gedaan. Hebben we fouten gemaakt bij procedures, etc. We zijn zondige mensen en we kunnen allemaal zomaar de mist in gaan. Daarom bidden we de HERE ook of Hij ons ervoor wil bewaren dat we de Naam van de HERE te schande maken en de wereld aanleiding geven om God te belasteren. En we vragen de HERE of juist het tegenovergestelde mag gebeuren. **[Om ons God prijzen]** Namelijk dat de mensen in ons iets van het nieuwe leven mogen zien dat de Heilige Geest in ons wil werken. Dat de mensen in ons iets van de liefde van Christus mogen ontdekken. Dat de mensen in ons mogen ontdekken dat we ons niet zo druk maken over allerlei zaken waar de wereld zich druk over maakt. En dat ze zich af gaan vragen hoe het komt dat wij anders met tegenslag en tegenvallers omgaan. Dat is toch wat we graag willen dat mensen gaan vragen naar de hoop die in ons is, zodat wij hen daarover mogen vertellen en ze mogelijk ook zelf de Naam van de HERE gaan heiligen.

Zo bepaalt deze eerste bede van het Onze Vader ons bij het doel van ons bestaan. Hij bepaalt ons er ook bij dat we God moet vragen om zelf die eer voor zijn Naam te bewerken. Dat is hetzelfde doel als waar Jezus Christus voor leeft: de eer van zijn Vader in de hemel. **[Zelfbeproeving]** En niemand op aarde heeft zoveel gedaan voor de eer van God als Hij. Want Hij is gestorven voor onze zonden, om ons uit de handen van Gods vijand, de duivel, te redden. Dat is waar we met het oog op de viering van het Heilig Avondmaal volgend week over nadenken. Over ons leven met en voor God. Niet om aan de hand van die vragen te bepalen of we het waard zijn het Heilig Avondmaal te vieren. Maar wel om na te gaan welke plaats God in ons leven heeft. Om na te gaan of we voor Hem willen leven. Om na te gaan hoe we omgaan met ons tekort schieten in het eren van Gods Naam. Om na te gaan of we onze trots opzij kunnen zetten en ons tekort schieten werkelijk onder ogen durven zien. Niet om daarin te blijven hangen, maar om met ons falen en onze schuld naar Jezus Christus te gaan, die daarvoor is gestorven. En wie zo voor, door en met God wil leven onder erkenning van zijn schuld,

die is volgende week van harte welkom als we het brood breken en de wijn drinken als tekenen van het lichaam en bloed dat Jezus Christus voor ons gegeven heeft.

Amen